

Алеко Константинов, Антон Чехов,
Аркадий Аверченко, Бранислав Нушич,
Елин Пелин, Исак Бабел, Карел Чапек,
Михаил Зощченко, Ярослав Хашек

**ХУМОРИСТИЧНИ
РАЗКАЗИ ОТ
СЛАВЯНСКИ
ПИСАТЕЛИ**

Издателство
ПАРИТЕТ

РУСКИ КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ХУМОРИСТИЧНИ РАЗКАЗИ ОТ СЛАВЯНСКИ ПИСАТЕЛИ

Алеко Константинов, Антон Чехов, Аркадий Аверченко,
Бранислав Нушич, Елин Пелин, Исак Бабел, Карел Чапек,
Михаил Зошченко, Ярослав Хашек
256 стр.

*Преводачи: Георги Юруков; Димитър Подвързачов;
Светомир Иванчев; Ст. Л. Костов; Таня Балова*

В ръцете си държите един уникален сборник от злободневни и остроумни, весели и мъдри, завладяващи и незабравими истории, написани от най-добрите майстори на перото в славянската литература – Алеко Константинов, Антон Чехов, Аркадий Аверченко, Бранислав Нушич, Елин Пелин, Исак Бабел, Карел Чапек, Михаил Зошченко, Ярослав Хашек. Творбите им, макар и хумористични, разкриват редица наболели проблеми на времето, в което са писани и по особен начин се преплитат с някои, които са актуални и в наши дни. Общото между всички е, че тези разкази носят в себе си огромен заряд с положителна енергия. Разказите и техните запомнящи се герои, сигурни сме, ще помогнат на мнозина да се вгледат в себе си отстрани, да вникнат по нов начин в човешката си природа и да преосмислят важните неща в живота. Повечето персонажи са взети от реалността и отразяват по правдив начин колоритния славянски характер в цялата му пълнота и разнообразие.

**За поръчки на книги от сайта
www.paritetbg.com – 20% отстъпка!**

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

ISBN 978-619-153-478-4

СЪДЪРЖАНИЕ

АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ

ДРУЖЕСТВО „ВЪЗДЪРЖАНИЕ“ 6

АНТОН ЧЕХОВ

Превод: Георги Юруков

В БРЪСНАРНИЦАТА 13

ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА ИЗКУСТВОТО 19

ПЪРВИЯТ ЛЮБОВНИК 25

ЖЕНА БЕЗ ПРЕДРАЗСЪДЪЦИ 33

АРКАДИЙ АВЕРЧЕНКО

Превод: Димитър Подвързачов

МЪКАТА НА ПРОФЕСИОНАЛИСТА 41

НА „ФРЕНСКАТА ИЗЛОЖБА ЗА СТО ГОДИНИ“ 47

РИЦАРЯТ НА ИНДУСТРИЯТА 51

„АПОЛОН“ 57

ДЕН ЧОВЕШКИ 64

Вкъщи 64

На улицата 66

Пред лицето на смъртта 69

Веселба 71

Преди заспиване 73

ОКУЛТНИТЕ ТАЙНИ НА ИЗТОКА 74

БРАНИСЛАВ НУШИЧ

Преводач: Ст. Л. Костов

ПЕДАГОГ 81

НАШИЯТ АРХИВ 87

ТРИНАДЕСЕТИ 114

РЕГУЛАЦИЯ, НИВЕЛАЦИЯ, КАНАЛИЗАЦИЯ 136

ЕЛИН ПЕЛИН

ГЕРЧО 142

НАНЕ ДЖУРОВА ГРОЗДАНКА 145

ИСАК БАБЕЛ

Превод: Таня Балова

ПРОБУЖДАНЕ	150
------------------	-----

(От сборника „Одески разкази“)

КАРЕЛ ЧАПЕК

Превод: Светомир Иванчев

ПРЕСТЪПЛЕНИЕ В ПОЩАТА	161
НА ВЕЧЕРЯ У ПИЛАТ	173
ЧИНТАМАНИ И ПТИЦИ	177

МИХАИЛ ЗОШЧЕНКО

Превод: Таня Балова

БАНЯ	194
АРИСТОКРАТКА	198
КУЧЕШКИ НЮХ	203

ЯРОСЛАВ ХАШЕК

Превод: Светомир Иванчев

МОЯТА ИЗПОВЕД	207
МЪЖЪТ И ЖЕНАТА В БРАКА	213
ЩАСТЛИВ ДОМ	223
ДА СИ ИЗКАРВАШ ХЛЯБА ПО ЧЕСТЕН НАЧИН	230
ИНДИАНЕЦЪТ И ПРАЖКАТА ПОЛИЦИЯ	239
НЕЩАСТЕН СЛУЧАЙ С КОТАРАК	243
ЗА НАЙ-ГРОЗНОТО КУЧЕ БАЛАБАН	250

АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ **(1863–1897)**

Алеко Константинов е роден в семейството на видния свищовски търговец Иваница Хаджиконстантинов. По майчина линия произхожда от голямата видинска фамилия Шишманови. Учи при частните в Свищовското училище и в Априловската гимназия в Габрово. Завършва гимназия в град Николаев, Руска империя, а през 1885 г. завършва право в Новорусийския университет в Одеса. Работи като съдия и прокурор в Софийския окръжен съд, помощник-прокурор и съдия в Софийския апелативен съд. Юрисконсулт на Софийското градско управление. След като два пъти бива уволнен по политически причини, до края на живота си работи като адвокат на свободна практика. Убит е при неуспешен атентат срещу съпартиеца му Михаил Такев на 11 май 1897 година, по време на тържество посветено на славянската писменост в Пазарджик.

(Портрет: Георги Данчов Зографина)

ДРУЖЕСТВО „ВЪЗДЪРЖАНИЕ“

Таки Бираджията още спеше, макар че слънчевите лъчи отдавна бяха пронизали замъглените от нечистотии прозорци на неговата душна стаица; лъчите осветиха постепенно нозете му, пропълзяха към благоутробието му, лъснаха засъхналата и напукана от вътрешния огън долна устна, устремиха се в отворените му уста и проникнаха до гърлото, от което се къртеха вълните на едно смущающе ухото хъркане. Тъкмо в туй време пощенският раздавач почука трикратно на вратата. Но Такевото ухо разбира ли ти от такива нежни сигнали. Да беше делник – иди-доди, ами то се случило празник. Насрещу празник, вие знаете, човек се поотпуска повечко: с тогоз се чукне, с оногоз се чукне, па току виж, че се поначукал. И с бай Таки се случи същото: той от желание да препоръча бирата си беше се коджа понаквасил. Думата ми е санким, да не ви е чудно, че пощенският раздавач повтори почукването на вратата, па като не се обади никой, той нанесе такива бездушни удари върху нищо невиновната врата, щото, ако би цял казан бира да бе посетила стомаха на бай Такия, той пак щеше да се събуди. И се събуди. Отвори си очите, замижа срещу слънцето и с един глас, достоен за гърлото, от което излезе, той попита:

– Кой там?

– Поща – отговори раздавачът, влезе в стаята, прекрачи до леглото, подаде едно писмо и побърза да се избави от задушната атмосфера на непроветрена-

та спалня. Бай Таки се поизкашля, както си му е реда, поотри си очите и разгърна писмото. Покана!

„Почитаемий Господине, умолявате се да заповядате утре, неделя, в 5 часа след пладне, в склада „Сухиндолски вина“, дето ще се обсъжда въпроса за основаването на едно въздържателно дружество.

*С почитание:
За инициаторите
Танас Дочоолу,
кръчмар“*

Боже мой! Колко навреме се получи тази покана. За съхналото гърло и попуканите устни на бай Такия бяха в този момент такива агитатори в полза на въздържанието, щото той с възторг усвои благородната идея и оставаше само да настъпи петият час след пладне, за да се обяви най-горещ защитник на въздържанието.

През деня бай Таки пи вода. (Криво да стоим, право да говорим – изпи си той две чашки винце, ама то тъй се казва.)

Пет часа ударил-неударил, бай Таки прекрачи прага на обширния склад *Сухиндолски вина*.

– Тук ли е бай Танас? – попита той момчето, което стърчеше зад тезгяха.

– Заповядайте, тука са, в стаичката – отговори почтително момчето и пристъпи, та му отвори вратичката.

Стопанинът, Танас Дочоолу, посрещна любезно своя събрат и го покани да заеме място. Солидно и мълчаливо седяха покрай стените няколко граждани, които ги въодушевяваше и привличаше тук благородната идея на бъдещото дружество. Бай Таки поздравя всичките и пак се възстанови тишина, нарушавана само от скромни покашляния. Виждаше се явно, че събравшите се очакват някое лице, без което не се решаваха да отворят заседанието. Не се мина много време, външните врата се отвориха. Дочоолу се спусна да види дали не ще иде желаният гост, но веднага се върна с недоволен вид. В стаята се изтърси съвсем неочаквано Данко Харсъзина. „Ударихме къравото!“ – пошепна бай Танас на бай Така. То се види, че не това бе очакваното лице. Данко отвори уста да каже нещо – Данковият разговор какъв ще бъде: да напсува някого, но никой не изяви охота да го слуша и той млъкна. Минаха още няколко минути и (Слава богу!) момчето се втурна стремглаво в стаята и извика като уплашено: „Иде! Иде!“

Всички наставаха. Външните врата се отвориха и на прага се показа във всичкото си величие, в оригинал, общият наш приятел бай Ганьо Балкански.

– О-о! Да живеј! – извика въодушевено многоочакваният гост, без да определи кое „да живеј“, но и без пояснение всички разбраха, че това се отнася до бъдещото дружество.

– Да живеј! – отзова се събраната група и почнаха да се изреждат да стискат ръка на бай Ганя. Данко Харсъзина, винаги по-малко деликатен, позволи си (представете си!) да потупа бай Ганя по врата, но

господин Балкански го стрелна така с очите си, щото Данко си сви опашката и се сгуши в едно кьоше. „Не му вържи кусур, бай Ганьо – пошепна стопанинът, – нали го знаеш. Данко си е все Данко – сарахошин.“

Отвори се заседанието. Ех, господо, де да сте имали щастието да попаднете в това събрание! Като зинаха ония ми ти бай Ганьови уста, че то човек ли говори, славей ли пей... Той ли няма да те убеди, бай Ганьо ли? А бе не за дружество, ами може да те убеди да повярваш, че твой баща е Мусала и Витоша е твоя майка... Остави се. Убедиха се всички, че таман сега му е времето да се основе въздържателно дружество. Само Данко Харсъзина – да се чудиш и маеш – цял Тома Неверний. Бре и тъй говориха, и инак говориха – йок, той си седи в кьошето и току се подсмива под мустак и пуца по някоя скептическа думица. „Време е вече да... таквотинака – ораторства Дочоолу, – да основем... туйканака... разбираш ли, едно дружество...“ А Данко пуца едно „нейсе“. „Пианството, почитаеми господо – нанизва бай Таки, – се отразява зле на работата ни, на здравето ни, на поколението...“ „Бошлаф!“ – шепне Данко и се подсмива под мустак. Но и без петел съмва! Няма сега за един Данко да напуснем възвишената идея. Оставиха Данка да си суче мустака и се заеха с конституиране на дружеството. Решиха да кръстят дружеството *Въздържание*, да помолят даскала да им напише един устав. Даскалът, ще не ще, трябва да напише устава, защото, ако питате, той пръв пусна фитиля за това дружество. Засега инициаторите се ограничиха да изберат, както се практикува от памтивека, едно на-

стоятелство. Избраха: бай Ганьо, разбира се, председател, Танас Дочоолу, като хазяин, подпредседател, а бай Таки – касиер. Готово! Де се е чуло-видяло избор да стане, че да няма черпня. Не може. Така си е било, така си е и тъй ще отиде. Подпредседателят, като стопанин, пръв се отсрами – повика момчето и му пошепна: „От старото две кила скоро!“ Донесоха виното. Че вино, вино ли е туй, сухиндолското – кристал, да го вземе дявола!...

– Е, ха наздраве, да е хаирлия! Да живей председателя, ура!

– Благодаря, да живей Негово Царско Височество и почитаемото правителство!

– Ураа!

– Долу пианството!...

Отсрами се и бай Ганьо. Отсрами се и бай Таки.

И повториха... и потретиха... и тъй нататък до настъпването на нощта...

Беше вече тъмно, когато аз вървах с другаря си по улица „Чиста работа“. Като минувахме покрай склада *Сухиндолски вина*, един необикновен шум, изходящ отвътре, обърна нашето внимание и възбуди любопитството ни. Влязохме в склада и през прозорчето на вътрешната стая ето каква картина лъсна пред нас: повечето от събраните хъркаха, натъркаляни без ред по столовете, бай Таки, кръстосал ръце върху благоутробието си, сумтеше тежко с увиснала глава и полуотворени очи; един тънък, дълъг господин, с изгъркан сюртук и със сини очила, обръщаше се към всичките посоки и викаше в пространството: „Аз съм против машините, кой каквото ще да казва,

но аз съм против машините.“ Дочоолу седеше при масата, момчето му държеше свещ и той записваше с трепетна ръка сметката в тефтера. Бай Ганьо удряше с всичката си сила по масата и с озверен поглед крещеше: „Аз ли? Аз ще им докажа, аз ще им дам да разберат кой е бай ти Ганьо...“ А Данко Харсъзина, въодушевен от този енергичен тон, беше се оцъклил срещу бай Ганя и като че го питаше с очи: „Я кажи бе, бай Ганьо, кажи бе, брате, кого да хвана за гушата, кого да изритам из вратата навън?...“

Момчето излезе със свещта.

– Момче бе, каква е тази компания? – попита другарят ми.

– Дружество против пиянството – отговори момчето.

Ако съществуваха премии за най-безгрижен смях до захласване, то аз и моят другар щяхме да получим в този момент първа премия.